

**УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ФАКУЛТЕТ „МЕЖДУНАРОДНА ИКОНОМИКА И ПОЛИТИКА“
КАТЕДРА „МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ“**

**РЕЗЮМЕТА НА ПУБЛИКАЦИИ И ДРУГИ
НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ РЕЗУЛТАТИ**

**на ас. д-р Моника Ханс Панайотова
Катедра „Международни отношения“, УНСС-София**

**Кандидат в конкурс за заемане на академична длъжност „главен асистент“ в
УНСС в професионално направление 3.3. Политически науки, научна
специалност Политология, обнародван в ДВ, бр. 70 от 15.08.2023г.**

София, 2023

**UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY
FACULTY OF
INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS
DEPARTMENT OF INTERNATIONAL RELATIONS**

**ABSTRACTS OF PUBLICATIONS AND OTHER
SCIENTIFIC-APPLIED RESULTS**

**of Assistant Professor Dr.Monika Hans Panayotova, Department of International
relations, UNWE-Sofia**

**A candidate in a competition for the academic position of "Chief Assistant Professor" in
the professional field 3.3 "Political science", scientific specialty "Politology", announced
in State Gazette, issue 70, from 15.08.2023**

Sofia, 2023

1. Статии и студии, индексирани в други международни бази данни с научна информация, публикувани в научни списания

1.1 Панайотова, М. (2022). Перспективи пред европейската демокрация след Лисабонския договор - паневропейски инструменти по съвещателна и демокрация на участието в ЕС, Научни трудове на УНСС, 2022, Том 2/2022, издателски комплекс УНСС, стр. 183-200, ISSN (print): 0861-9344, ISSN (online): 2534-8957, DOI: 10.37075/RP.2022.2.10; CEEOL; RePec

Резюме: Разработката цели да постави фокус върху уникалната същност на ЕС като организация – sui generis и първата транснационална демокрация в света. Изследва появата на паневропейските инструменти по съвещателна и демокрация на участието, а именно: Конференцията за бъдещето на Европа и Европейската гражданска инициатива, както и идеите за транснационални листи и системата за „Spitzenkandidaten“, демонстрирайки еволюцията на демократичния процес в ЕС след Лисабонския договор и потенциала за неговата модернизация в рамките на Договорите. В контекста на предстоящите европейски избори 2024 г. се напомня, че демокрацията почива върху съпричастността на гражданите и способността на политиките да чуват „vox populi“, показвайки им, че тяхното мнение има значение.

Panayotova, M. (2022), “Perspectives for European democracy after the Lisbon treaty – pan-European instruments of deliberative and participatory democracy in the EU”

Abstract: The paper focuses on the unique nature of the EU as “sui generis” organization and the world's first transnational democracy. It analyses the emergence of Pan-European instruments of deliberative and participatory democracy, namely the Conference on the Future of Europe and the European Citizens' Initiative, as well as the ideas of transnational lists and Spitzenkandidaten process. Thus, it demonstrates the evolution of the EU democracy since the Lisbon Treaty and the potential for its modernisation within the Treaties. Considering the forthcoming European elections 2024, it is recalled that democracy relays on citizens' empathy and the ability of politicians to listen to “the vox populi”, showing them that their opinion matters.

1.2 Панайотова, М (2023), "Политиката за разширяване на Европейския съюз - настояще и бъдеще, в контекста на войната в Украйна 2022", Научни трудове на УНСС, 2023, Том 1/2023, издателски комплекс УНСС, стр. 161-188, ISSN (print): 0861-9344, ISSN (online): 2534-8957, DOI: <https://doi.org/10.37075/RP.2023.1.14>; CEEOL; RePec

Резюме: Целта на разработката е да разгледа настоящето и бъдещето на политиката за разширяване на Европейския съюз, в контекста на комплексните реалности, свързани с войната в Украйна и новите инициативи и концептуални идеи на ЕС относно Стратегията за разширяването от 2018 г., новата методология за присъединяване от 2020 г., концепциите за поэтапно интегриране към ЕС с преходната клауза за консолидиране, за Европейска политическа общност и нов Европейски конвент. За целите на изследването са използвани различни методи на анализ. Сред тях са: иновативен подход за „мислене чрез портфолио“, разкриващ степента на новаторски

дух на ЕС за създаване на нови траектории на взаимодействие със страните от Западните Балкани и Източното партньорство, и поставящ акцент върху важноста от намаляване на риска така, че горепосочените инициативи да бъдат припознати като възможност, а не препятствие за европейската перспектива; експериментално използване на изкуствен интелект от научно-изследователската лаборатория „OpenAI“ при разработката на потенциални сценарии за бъдещето на политиката за разширяване в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план.

Студията има своята добавена стойност с оглед на предстоящите европейски избори през 2024 г., нарастващите геополитически стремежи на Русия и Китай в източна и югоизточна Европа, необходимостта от подготовка както на ЕС, така и на страните кандидати за бъдещи разширявания и за предизвикателствата на утрешния ден.

Panayotova, M. (2023), „The Enlargement Policy of the European Union – its Present and Future in the Context of the War in Ukraine 2022“

Abstract: The aim of the current research paper is to examine the present and future of the enlargement policy of the European Union in the context of the complex realities of the war in Ukraine and the new EU initiatives and conceptual ideas related to the Enlargement Strategy from 2018, the new negotiation methodology from 2020, the concepts of gradual accession to the Union with a transitional consolidation clause, the European Political Community and a new European Convention. For the purpose of the study, different methods of analysis have been used. Some of them include: an innovative 'portfolio thinking' approach, revealing the extent of the EU's innovative spirit in creating new trajectories of engagement with the Western Balkans and Eastern Partnership countries, and emphasising the importance of de-risking so that the above presented initiatives are recognised as an opportunity rather than an obstacle to the European perspective; experimental use of artificial intelligence by the OpenAI research laboratory in developing potential scenarios for the future of enlargement policy in the short, medium and long term. The study has its added value in view of the upcoming European elections in 2024, the growing geopolitical aspirations of Russia and China in Eastern and South-Eastern Europe, the need to prepare both the EU and candidate countries for future enlargements and for the challenges of tomorrow.

2. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции

2.1 Панайотова, М (2022). Изменението на климата и въздействието му върху сигурността и отбраната в Европа, Доклади от научна конференция „Актуални проблеми на сигурността“ Издателски комплекс на НВУ „Васил Левски“, октомври 2022, стр. 18-29, ISSN 2367-7473

Резюме: Актуалността на изследването е свързано с климатичните изменения и тяхното отражение върху сигурността и отбраната в Европа. То представя процеса на стратегическо преосмисляне в ЕС и НАТО по темата и се фокусира върху две основни предизвикателства, свързани, от една страна, с екологичния и въглероден отпечатък и отражението на климатичните промени върху сигурността и въоръжените сили, и от друга – с климатичните опасности и необходимостта от адаптиране на сектор „Сигурност и отбрана“ към измененията в климата.

Panayotova, M. (2022), “Climate Change and its Impact on Security and Defence in Europe”

Abstract: The relevance of the research is related to climate change and its impact on security and defence in Europe. It presents the strategic rethinking process in the EU and NATO on the topic and focuses on two main areas of challenges, related, on the one hand to: the environmental and carbon footprint of the armed forces; and on the other hand to: the climate hazards and the need for the security and defence sector to adapt to climate change.

2.2 Панайотова, М., Харалампиев, М. (2022). Възможното използване на тактическо ядрено оръжие в локални и широкомащабни военни конфликти. Сценарии за европейската сигурност, Сборник доклади от годишна университетска научна конференция, 30 юни-1 юли, 2022, том 4: научно направление «Сигурност и отбрана», Национален Военен университет „Васил Левски“, Издателски комплекс на НВУ „Васил Левски“, стр.271 – 281, ISSN 1314-1937.

Резюме: С избухването на войната между Русия и Украйна, въпросите с възможностите за използване на ядрено оръжие се поставиха и от двете страни. Както американски, така и руски генерали изказаха на определен етап от конфликта, че е възможно използването на тактическо ядрено оръжие. Реално е обаче да се допусне, че използват ли се малки калибри ядрено оръжие, в последствие е възможно войната да ескалира и да се стигне до използване на по-големи калибри. Целта на разработката е да се изследват възможностите за осигуряване на европейската сигурност при използване на ядрени оръжия.

Haralampiev, M., Panayotova, M. (2022), “The Possible Use of Tactical Nuclear Weapons in Local and Large-Scale Military Conflicts. European Security Scenarios”

Abstract: With the outbreak of the war between Russia and Ukraine, questions about the possibility of using nuclear weapons have been raised by both sides. Both American and Russian generals have said at some point in the conflict that the use of tactical nuclear weapons is possible. However, it is realistic to assume that if small-caliber nuclear weapons are used, it is possible that the war will later escalate with the use of larger calibers. The aim of the study is to explore the possibilities for ensuring European security in the use of nuclear weapons.

2.3 Харалампиев, М., Панайотова, М. (2020). Оръжията за масово унищожение и европейската сигурност, Сборник Доклади от годишна университетска научна конференция, 28-29 май, 2020, том 3: научно направление „Природоматематически науки“, Национален Военен университет „Васил Левски“, Издателски комплекс на НВУ „Васил Левски“, стр. 67-79, ISSN 1314-1937.

Резюме: За постигане на напредък в повишаването на международната сигурност ще е необходима комбинация от многостранни, двустранни и тристранни подходи. Успехът в редуцирането на ОМУ и разоръжаването ще зависят от ръководната роля на САЩ, Русия и ЕС (независимо, че само една страна от съюза – Франция има ядрено оръжие,

но пък на територията на ЕС има разположени 90-130 ядрени инсталации на САЩ), а на определен етап и Китай. В крайна сметка новата система за ограничаване на оръжията трябва да бъде гъвкава, многоизмерна и да отчита качествените и количествените параметри на военно-политическия световен ред.

Haralampiev, M., Panayotova, M. (2020), „Weapons of Mass Destruction and European Security“

Abstract: A combination of multilateral, bilateral and tripartite approaches will be required to make progress in enhancing international security. The success of WMD reduction and disarmament will depend on the leadership of the US, Russia and the EU (although only one EU country - France has nuclear weapons, but there are 90-130 US nuclear installations in the EU), and at some point China. Ultimately, the new weapons restriction system must be flexible, multidimensional, and take into account the qualitative and quantitative parameters of the military-political world order.

2.4 Харалампиев, М., Панайотова, М. (2020). „Нестратегическите ядрени оръжия на САЩ и Русия и тяхното влияние върху сигурността на Европейския Съюз“, Сборник Доклади от научна конференция: “Актуални проблеми на сигурността“, Том 6, Научно направление „Управление на ресурси и технологии, свързани със защита на населението и инфраструктурата“, Национален Военен университет „Васил Левски“, Издателски комплекс на НВУ „Васил Левски“, стр.157-168, ISSN 2367-7465.

Резюме: Като се има предвид, че ЕС е поел ангажимент да използва всички подходящи инструменти, с които разполага, за предотвратяване, възпиране, поетапно прекратяване и, ако е възможно, премахване на програмите за разпространение на ядрени оръжия, пораждащи безпокойство в световен мащаб, в сътрудничество с държавите членки и с ясно определена стратегическа визия на ЕС за ОМУ, Съюзът може да се превърне в движеща сила за укрепване и постигане на напредък в многостранните споразумения за ядрено разоръжаване и неразпространение.

Haralampiev, M., Panayotova, M. (2020), „The US and Russia Non-Strategic Nuclear Weapons and Their Influence on the Security of the European Union“

Abstract: Given that the EU is committed to using all appropriate instruments at its disposal to prevent, deter, phase out and, if possible, eliminate nuclear proliferation programs of global concern, with the cooperation of Member States. and a clearly defined EU strategic vision on WMD, the Union can become a driving force for strengthening and advancing in multilateral nuclear disarmament and non-proliferation agreements.

2.5 Панайотова, М. (2019). Европейската сигурност и отбрана през 2020 година на равносметка, възможности и предизвикателства, Годишник на Национален Военен университет „Васил Левски“ 2019, част 1, Издателски комплекс на НВУ „Васил Левски“, стр. 135-146, ISSN 1312-6148

Резюме: Докладът се фокусира върху ОПСО и бъдещето на Европа, поставяйки акцент върху поуките от историята, различията между поколенията и значението на пренареждането на ключовите въпроси от "какво - как - защо" към "защо - какво - как".

Тази препоръка би спомогнала да се използват възможностите, предоставени от Постоянното структурирано сътрудничество (PESCO), Координирания годишен преглед на отбраната (CARD), Европейския фонд за отбрана (EDF), за постигането на европейска стратегическа автономия, по-интегриран и приобщаващ Европейски отбранителен съюз.

Panayotova, M. (2020), “European security and defense in 2020 - a year of reckoning, challenges and opportunities”

Abstract: The report is focusing on CSDP and the future of Europe, emphasizing on lessons learned from history, intergenerational differences and the importance of reordering the key questions from what-how-why to why-what-how, thus using the opportunities given by PESCO, CARD, EDF for European strategic autonomy, more integrated and inclusive European Defense Union.

3. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции, индексирани в международни бази данни с научна информация

3.1 Панайотова, М. (2022). Бъдещето на европейската отбрана – споделена или обща политика за сигурност и отбрана на ЕС?; В “45 години катедра „Международни Отношения” в УНСС: приемственост и развитие в изучаването на международните отношения и процесите в Европа: Сборник доклади от научна конференция”, София: Издателски комплекс - УНСС, 2022, стр. 195-207; CEEOL.

Резюме: Разработката има за цел да постави във фокуса на внимание двата ключови процеса: *на първото в историята на ЕС паневропейско упражнение по съвещателна демокрация, наречено «Конференция за бъдещето на Европа», и *на стратегическото преосмисляне на средата за сигурност поради появата на нови заплахи и геополитически промени чрез изготвянето на т.нар. «Стратегически компас». Очертавайки трите ключови думи за отправна точка на анализ – дебат, бъдеще и суверенитет авторът прави опит да отговори на въпроса какво е бъдещето на европейската отбрана и как за да имаме работеща ОПСО следва не само държавите членки да споделят, но и да делегират своя суверенитет.

Panayotova, M. (2022), “The Future of European defence - Shared or Common Security and Defence Policy (CSDP) of the EU?”

Abstract: The paper aims to focus the attention on two key processes: *the unprecedented pan-European exercise in deliberative democracy called the „Conference on the Future of Europe“, and *the strategic rethinking of the security environment in the face of new threats and geopolitical changes through the development of the so-called „Strategic Compass“. Outlining the three key words as a departure point of the analysis-debate, future and sovereignty – the author attempts to answer the question of what the future of European defence is and how member states should not only share but also delegate their sovereignty in order to have a workable CSDP.

3.2 Panayotova, M. (2022). Pillars to overcome 3 false myths about EU and its CSDP in the context of the Russia-Ukraine war. In The membership of Bulgaria in the European Union: Fourteen years later: Twentieth international scientific conference: Vol. II: Papers presented in English language, UNWE Publishing Complex, pages: 152-168, ISSN 2815-2727

Abstract: This publication aims to look at the three false myths about the European Union and its CSDP:1) EU is a soft power and political dwarf;2)EU should be post national and individual member states' veto on CSDP must end;3)First European countries take NATO, then the EU. The analysis show how the Russia-Ukraine war provoked the EU's geopolitical awakening and what could be the key pillars that would make the EU a permanent global power. In the context of Russia-Ukraine war, is analysed the transformation of the EU into "smart" power with a great potential to become a "transformative" power for the Eastern partnership countries.

Панайотова, М. (2022). Стълбове за преодоляване на 3 погрешни мита за ЕС и неговата ОПСО в контекста на руско-украинската война

Резюме: Тази публикация има за цел да разгледа трите погрешни мита за Европейския съюз и неговата ОПСО:1) ЕС е мека сила и политическо джудже;2) ЕС трябва да бъде пост-национален и тежестта на вето, налагано от отделните държави членки върху ОПСО трябва да бъде преустановена;3) Европейските държави се присъединяват първо към НАТО, а след това към ЕС. Анализът показва как руско-украинската война провокира геополитическото пробуждане на ЕС и кои биха могли да бъдат основните стълбове, които да превърнат ЕС в постоянна глобална сила. В контекста на войната в Украйна се анализира превръщането на ЕС в "интелигентна" сила с голям потенциал да се превърне в "трансформираща" сила за страните от Източното партньорство.

3.3 Панайотова, М., Харалампиев, М. (2022). Отражението на войната в Украйна върху европейската сигурност. Може ли ядреният щит на НАТО да предотврати ядрен удар в Европа и в частност на територията на ЕС?, Сборник доклади научна конференция: «Знание, наука, иновации, технологии», 3-4 юни 2022г., Издателство „Институт за знание, наука и иновации”, Велико Търново, стр. 500-514 ISSN 2815-3472 (хартиен носител), ISSN 2815-3480 (online), Национален референтен списък ID:4626; COBISS.BG-ID53848840; CEEOL.

Резюме: Войната между Русия и Украйна предизвика силна тревога, че между двете супер големи ядрени сили възникна напрежение с възможно използване на ядрено оръжие. Този прецедент поставя въпроса как ще се осигури сигурността на Европа и целия свят ако действително се използва тактическо ядрено оръжие в хода на бойните действия. Първият удар с ядрен боеприпас вероятно ще доведе до ответни удари, а това ще предизвика въвличането на ядрените сили в световен конфликт. Целта на разработката е да изследва възможните сценарии, а така също да анализира възможностите за избягването на ядрени конфликти.

Panayotova, M., Haralampiev, M. (2022), "The impact of the war in Ukraine on European Security. Can NATO's Nuclear Shield prevent a nuclear strike in Europe and its territory?"

Abstract: The war between Russia and Ukraine has raised strong concerns that tensions have arisen between the two super-nuclear powers over the possible use of nuclear weapons. This precedent raises the question of how the security of Europe and the world will be ensured if tactical nuclear weapons are actually used in the course of hostilities. The first strike with nuclear munitions is likely to trigger retaliatory strikes, which will involve nuclear forces in a global conflict. The aim of the development is to study possible scenarios, as well as to analyse the possibilities for avoiding nuclear conflicts.

3.4 Panayotova, M. (2021). SWOT Analysis of the Common Security and Defence Policy for Being Better Prepared for "Black Swan Events". The membership of Bulgaria in the EU: Thirteen years later: Volume I - II: Nineteenth International Scientific Conference, 16 October 2020, UNWE: Publishing Complex, pages: 146-162, ISSN: 2815-2727; CEEOL.

Abstract: This publication aims to look at the process of strategic rethinking of the Common Security and Defence Policy five years after the adoption of the Global Strategy for the Foreign and Security Policy. It is based on a SWOT analysis of CSDP and places special emphasis on the need of more flexibility and less time consuming decision-making process, in order EU to be better prepared for the so-called "black swan events". With no intention of being exhaustive, it provides an analysis of certain tendencies in the policy, which aims at enabling the Union to take a leading role in the international relations. In this regard, the article:

- on the one hand: focuses on the key elements of the SWOT analysis, revealing what the strengths, weaknesses, opportunities and threats of the CSDP are.
- on the other hand: draws attention to the concept of the "black swan events", the new Strategic compass and the need for EU Global strategy transformation into a smart Strategy (as a departure point, it uses the formulation of Joseph S. Nye, Jr about a "smart strategy". For more details see "The future of power", 2011), balancing between strategic vision and flexibility.

Панайотова, М. (2021). SWOT анализ на Общата политика за сигурност и отбрана с цел по-добра подготовка за "събития тип черен лебед".

Резюме: Настоящата публикация има за цел да разгледа процеса на стратегическо преосмисляне на Общата политика за сигурност и отбрана 5 години след приемането на Глобалната стратегия за външна политика и политика на сигурност. Тя се основава на SWOT анализ на ОПСО и поставя специален акцент върху необходимостта от по-голяма гъвкавост и по-малко времеемък процес на вземане на решения, за да може ЕС да бъде по-добре подготвен за така наречените „събития тип черен лебед“. Без претенцията за изчерпателност, публикацията предоставя анализ на някои тенденции в политиката, целящи да покажат възможностите пред Съюза да поеме водеща роля в международните отношения. В тази връзка статията:

- от една страна: се фокусира върху ключовите елементи на SWOT анализа, като разкрива какви са силните и слабите страни, възможностите и заплахите пред ОПСО.
- от друга страна: обръща внимание на концепцията за "събитията тип черен лебед", новия Стратегически компас и необходимостта от превръщането на Глобалната стратегия на ЕС в интелигентна стратегия (като отправна точка използва формулировката на Джоузеф С. Най, младши за "интелигентна стратегия". За повече подробности виж "Бъдещето на силата", 2011 г.), балансираща между стратегическа визия и гъвкавост.

3.5 Панайотова, М. (2019). Ротационното председателство на Съвета на Европейския съюз и важната роля на отношенията с Европейския парламент, Членството на България в Европейския съюз: единадесет години по-късно, София: Издателски комплекс УНСС, 2019, стр. 46-57; CEEOL.

Резюме: Председателството на Съвета на Европейския съюз е многоаспектен процес. То често се определя от изследователите на европейската интеграция като “преговорен маратон”, представляващ сложна комбинация от институционални интереси, правителствени предпочитания, лидерски стратегии и нормативни процедури за постигане на споразумения и правене на политики. Настоящият доклад насочва вниманието към едно важно измерение на този комплексен процес, а именно взаимодействието на Ротационното председателство с Европейския парламент като се фокусира в три основни насоки:

- Важната роля на Европейския парламент след Лисабонския договор;
- Основните направления на взаимодействието между Ротационното председателство и Европейския парламент;
- Взаимодействието на Ротационното председателство с Комисията по конституционни въпроси на Европейския парламент, отговаряща за институционалните въпроси.

Panayotova, M. (2019). “The Presidency of the Council of the European Union and the Important Role of the Relations with the European Parliament”

Abstract: The Presidency of the Council of the European Union is a multifaceted process. It is often defined by researchers of European integration as a “negotiating marathon”, representing a complex combination of institutional interests, governmental preferences, leadership strategies and normative procedures for reaching agreements and making policies. This paper draws attention to one important dimension of this complex process, namely the interaction of the Rotating Presidency with the European Parliament, focusing on three main areas:

- The important role of the European Parliament after the Lisbon Treaty;
- The main lines of interaction between the Rotating Presidency and the European Parliament;
- The interaction of the Rotating Presidency with the European Parliament's Committee on Constitutional Affairs (AFCO), responsible for institutional matters.

3.6 Panayotova, M. (2019). European Perspective and Connectivity of the Western Balkans as a Specific Priority of the First Bulgarian Presidency of the Council of the European Union 2018 (English), The Balkans and Europe between Integration and Particularism, Publishing Complex: UNWE, pages: 17-29; CEEOL.

Abstract: The material is about the important topic of the European perspective and connectivity of the Western Balkans as a specific priority of the first Bulgarian Presidency of the Council of the EU in 2018. A special focus is given to the following three key questions: Firstly, why Bulgaria placed the European Perspective and Connectivity of the Western Balkans in the focus of EU agenda and what were the objectives of the Bulgarian Presidency? Secondly, why is there no better alternative to the European perspective of the region? Thirdly, what was achieved during the Bulgarian Presidency and what is next?

Панайотова, М. (2019). „Европейската перспектива и свързаност на Западните Балкани като специфичен приоритет на първото българско председателство на Съвета на ЕС през 2018 г.“

Резюме: Материалът е посветен на важната тема за европейската перспектива и свързаност на Западните Балкани като специфичен приоритет на първото българско председателство на Съвета на ЕС през 2018 г. Специално внимание е отделено на следните три ключови въпроса:

Първо, защо България постави европейската перспектива и свързаността на Западните Балкани във фокуса на дневния ред на ЕС и какви са целите на Българското председателство?

Второ, защо няма по-добра алтернатива на европейската перспектива на региона?

Трето, какво бе постигнато по време на българското председателство и какво предстои?

4. Публикуван университетски учебник

4.1 Ралчев, П., & Панайотова, М. (2022). Външни отношения на Европейския съюз: Учебник. Издателски комплекс – УНСС. ISBN: 978-619-232-654-8; Анотация; Глава Първа - Общата външна политика и политика на сигурност. Общата политика за сигурност отбрана на ЕС; Глава Четвърта - Политиката на ЕС за предоставяне на хуманитарна помощ и Глава пета - Политиката на разширяване и Политиката за съседство на ЕС.

Резюме: Настоящият учебник е базиран на съществуващия фактологичен компендиум „Външни отношения на Европейския съюз“ от 2014 г. с автор доц. д-р Пламен Ралчев и предоставя обновено и видоизменено съдържание, адаптирано за учебните цели на бакалавърските програми по „Европейска икономика и политика“ и „Международни отношения“ и по-специално за курсовете Външни отношения на Европейския съюз, Европейска политика на съседство, Общи политики на Европейския съюз, преподавани на студентите от УНСС. Той съдържа официална информация и документи по темата от Европейския парламент (ЕП), Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), Европейската комисия (ЕК), Съвета на ЕС, както и избрани части от Лисабонския договор, касаещи външните отношения на Европейския съюз в тяхното тематично и функционално разнообразие.

Изданието има както обучителен, така и информационно-справочен характер и цели да даде базови знания по ключови теми, свързани с външната дейност на Съюза. Учебникът съпътства монографичните изследвания на авторите – „Външни действия и въздействия на Европейския съюз: нормативни и стратегически аспекти“; „Международни комуникации на Европейския съюз: идентичност, разпознаваемост, послания“ и „Сигурността и отбраната на ЕС след Лисабонския договор и Стратегическата концепция на НАТО от 2010 г.“. В тях са анализирани конкретни проблеми, с които студентите и читателите могат да се запознаят допълнително. Темите са разработени, включвайки следните общи компоненти – нормативна основа, същност и цели, институционални аспекти, стратегическа визия и инструменти, които карат читателя да търси причинно-следствената връзка между фактите, явленията, събитията и процесите. Въпросите и задачите в края на всяка глава, съчетаващи методи на формалното и неформалното образование, развиват аналитичното, критичното и творческото мислене, както и трансверсалните компетентности за работа в екип, комуникационните и презентационните умения.

Изданието е полезно и за всички европейски граждани, които желаят да се докоснат до уникалната същност на Европейския съюз като организация *sui generis*, разполагаща с палитра от инструменти за външна дейност.

„Външни отношения на Европейския съюз“ се фокусира върху политиките за международно сътрудничество и развитие, за хуманитарна помощ, за търговия, за сигурност и отбрана, за съседство и разширяване, които дават възможност за отлично позициониране на ЕС в световен план и за утвърждаването му освен като „мека сила“, също и като „интелигентна и преобразуваща сила“.

Ralchev, P. Panayotova, M. (2022), Textbook on: “External relations of the European Union”

Abstract: This textbook is based on the existing compendium of facts "External Relations of the European Union" from 2014, authored by Assoc. Prof. Dr. Plamen Ralchev and provides updated and modified content, adapted for the learning objectives of the Bachelor's degree programs in "European Economics and Politics" and "International Relations" and in particular for the courses on External Relations of the European Union, European Neighbourhood Policy, Common Policies of the European Union, taught to students of the UNWE. It contains official information and documents on the subject from the European Parliament (EP), the European External Action Service (EEAS), the European Commission (EC), the Council of the EU, as well as selected parts of the Lisbon Treaty concerning the external relations of the European Union in their thematic and functional diversity.

The publication has both educational and informative character and it aims to provide basic knowledge on key topics related to the Union's external action. The textbook accompanies the authors' monographic studies - External Actions and Impacts of the European Union: normative and strategic aspects; International Communications of the European Union: identity, visibility, messages; and EU Security and Defence after the Lisbon Treaty and the 2010 NATO Strategic Concept. They analyse specific issues that students and readers can further familiarise themselves with. The topics are developed by including the following common components - normative basis, nature and objectives, institutional aspects, strategic vision and tools that make the reader look for the causal relationship between facts, phenomena, events and processes. Questions and tasks at the end of each chapter, combining formal and informal education methods, develop analytical, critical and creative thinking, as well as transversal competencies for teamwork, communication and presentation skills.

The publication is also useful for all European citizens who wish to experience the unique nature of the European Union as a *sui generis* organisation with a palette of instruments for external action.

"External Relations of the European Union" focuses on policies on international development and cooperation, humanitarian aid, trade, security and defence, neighbourhood and enlargement, which enable the EU to position itself excellently in the global arena and to establish itself not only as a "soft power", but also as "intelligent and transformative" ones.